

ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У СФЕРІ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

ЗАМАРАЄВА М., студентка

4 курсу ХНУМГ імені О. М. Бекетова, м. Харків

Сьогодні житлово-комунальне господарство України залишається у вкрай незадовільному стані. Сучасний етап розвитку соціально-орієнтованої економіки України спричиняє необхідність першочергового вирішення завдань, пов'язаних із підвищенням рівня та якості життя населення. Ці завдання стосуються житлово - комунального господарства, якому належить задовольняти потреби життєзабезпечення населення необхідними якісними послугами незалежно від рівня доходу окремих груп споживачів та надавати необхідні інфраструктурні послуги промисловим підприємствам та організаціям.

Незважаючи на можливості досить успішного здійснення державно-приватного партнерства у сфері ЖКГ як за кордоном, так і в Україні, на сьогодні, на жаль, ще не відпрацьовані механізми його ефективного використання. Серед науковців до цього часу немає єдиного підходу до визначення сутності державно-приватного партнерства. Відповідно до економічного підходу державно-приватне партнерство порівнюють з опосередкованою приватизацією. Мова йде про перерозподіл повноважень між державою та бізнесом у стратегічних галузях, які не можуть бути приватизованими, але для яких у держави немає коштів на розвиток (ЖКГ, соціальна сфера, транспорт та ін.).

Державно-приватне партнерство також визначається як особлива, проте цілком повноцінна заміна приватизаційних програм, що дозволяє реалізувати потенціал приватнопідприємницької ініціативи, з одного боку, та зберегти контрольні функції держави в соціально значущих секторах економіки, з іншого. В умовах державно-приватного партнерства держава не втрачає прав власника, залучаючи при цьому ресурси бізнесу для вирішення широкого кола проблем.

Відповідно до підходу, пов'язаного з державною політикою та управлінням, державно-приватне партнерство знаходиться на межі відносин держави та бізнесу, не являючись ні інститутом приватизації, ні інститутом націоналізації, а лише формою оптимізації виконання державою її обов'язків перед суспільством, тобто постійного надання суспільних благ.

Сьогодні в Україні є всі умови для реалізації державно-приватного партнерства у житлово-комунальному господарстві. Прийнято ряд нормативно-правових актів і програм, зокрема, Закони України «Про концесії» від 16 липня 1999 р. та «Про Загальнодержавну програму реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2009-2014 роки» від 11 червня 2009 р., Концепція розвитку державно-приватного партнерства у житлово-комунальному господарстві від 16 вересня 2009 р., і нарешті, Закон України «Про державно-приватне партнерство» від 1 липня 2010 р., який набрав чинності 30.10.2010 р. і усунув останні вагомні перешкоди на шляху до реалізації в Україні державно-приватного партнерства у сфері ЖКГ.

Таким чином, з боку держави зроблено першочергові кроки щодо створення нового, багаторівневого механізму фінансування житлово-комунального господарства, який передбачає залучення не лише коштів державного та місцевих бюджетів, а й коштів населення, юридичних осіб різних форм власності та господарювання.

Державно-приватне партнерство зводиться до того, що не держава приєднується до проектів бізнесу, а, навпаки, держава запрошує бізнес взяти участь у реалізації соціально-значимих проектів. Державно-приватне партнерство має місце у застосуванні модернізації об'єктів житлово-комунального господарства і відновлення житлового фонду, розподіливши між собою не лише прибутки, які планується отримати від надання житлово-комунальних послуг, а й ризики, пов'язані з цією діяльністю.

Закон України «Про державно-приватне партнерство» передбачає справедливий розподіл між державним та приватним партнерами ризиків,

пов'язаних з виконанням договорів, укладених у рамках державно-приватного партнерства.

Для ефективного впровадження механізмів державно-приватного партнерства в Україні необхідно гармонізувати законодавчі акти, пов'язані з реалізацією проектів ЖКГ, у тому числі акти податкового, бюджетного та земельного законодавства, оновити законодавство про закупівлі та концесії; розробити єдині стандарти і моделі конкурсної документації для різних форм державно-приватного партнерства, забезпечити прозорість даного процесу.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про державно-приватне партнерство» від 01.07.2010 р.
2. Смерека С.Б. Механізм антикризового управління розвитком сфери послуг (на прикладі житлово-комунального господарства): автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. екон. наук / С.Б. Смерека. – К., 2011. – 20 с.
3. Головатенко О.С. Ризики та напрями їх подолання при розвитку державно-приватного партнерства у житлово-комунальному господарстві / О.С. Головатенко // Науковий вісник. – Вип. 2(4): Державне та муніципальне управління. – К. – 2008. – С. 264-270.